

SEB 1961–1967 metų

tikslinės grupės pensijų kaupimo fondo
investavimo strategija

SEB 1961–1967 metų tikslinės grupės pensijų kaupimo fondo investavimo strategija

1. UAB „SEB investicijų valdymas (toliau – Bendrovė) įsteigto ir valdomo SEB 1961–1967 metų tikslinės grupės pensijų kaupimo fondo (toliau - pensijų fondas) investavimo strategija yra neatskiriama Standartinių tikslinės pensijų fondo dalyvių grupės pensijų fondo taisyklių (toliau – Taisyklės) dalis.
2. Pensijų fondo strategija skelbiama viešai www.seb.lt/pensiju-fondu-taisykles.
3. Pensijų fondo investavimo strategija rengiama laikantis Pensijų kaupimo įstatyme ir Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatyme nustatytų reikalavimų ir taisyklių, taip pat vadovaujantis šiuose įstatymuose nustatytais pensijų turto investavimo principais.

Pensijų fondo investavimo tikslai ir investavimo principai

4. Pensijų fondas siekia užtikrinti papildomą pensiją senatvėje dalyviui, gimusiam 1961–1967 metais. Investavimo strategija parengta siekiant užtikrinti optimalų rizikingų ir mažiau rizikingų turto klasių santykį visą kaupimo laiką. Tai reiškia, kad Bendrovė rūpestingai valdo dalyviams tenkančią riziką ir investuoja pensijų fondo turtą taip, kad jo dalyviams, pasirinkusiems pensijų fondą pagal gimimo datą, nereikėtų keisti pensijų fondo per visą likusį kaupimo laiką. Valdant pensijų fondo turtą atsižvelgiama į ilgalaikius pensijų fondo dalyvio interesus.
5. Pensijų fondas siekia uždirbti vidutiniam dalyviui kuo didesnę grąžą per visą kaupimo laiką, paskirstydamas investicijas į rizikingas ir mažiau rizikingas turto klases, atsižvelgdamas į likusį dalyvio amžių iki pensijos, vidutinio dalyvio kaupiamas įmokas (įstatymų nustatytą kaupimo normą), riziką ir kitus, Bendrovės nuomone, svarbius veiksnius.
6. Pensijų fondo investicijos paskirstomos taip, kad tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondo investicijų portfelis būtų pakankamai diversifikuotas atsižvelgiant į investicijų turto klases, geografinių regionų ir sektorių specifiką bei tarpusavio sąsają.

Pensijų turto investavimo tvarka ir sritys

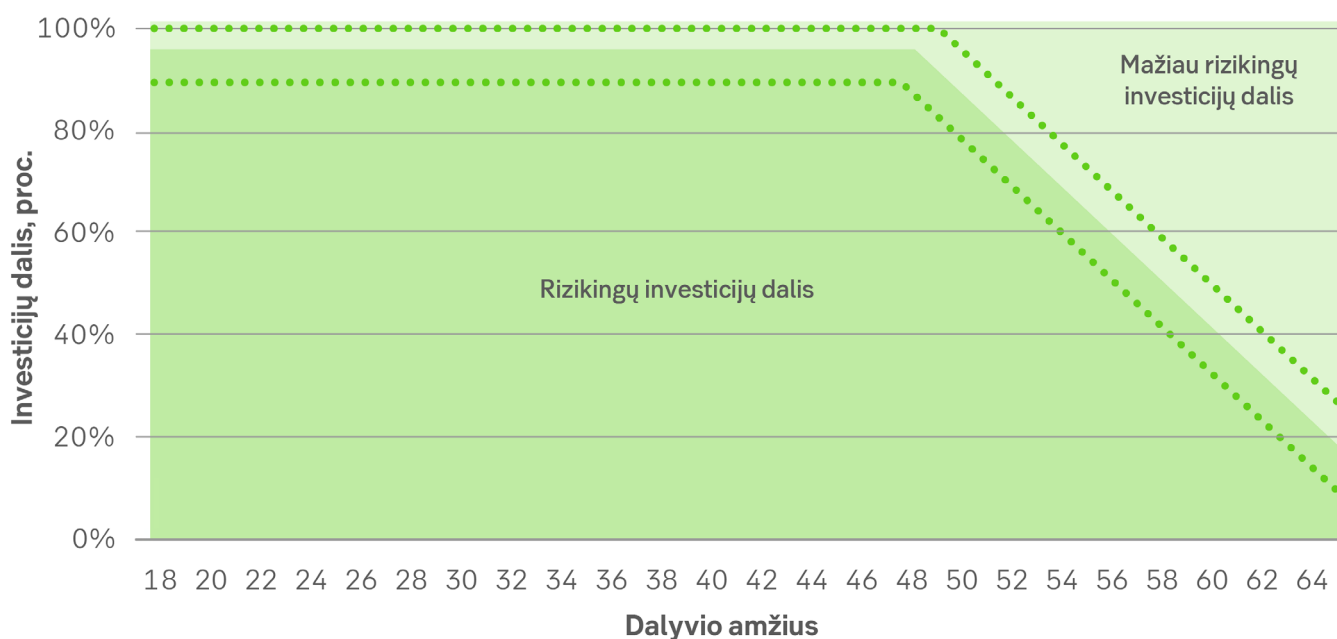
7. Pensijų fondo turtas investuojamas pagal parengtą strategiją, griežtai laikantis įstatymų ir tvarkomuosiuose dokumentuose nustatytų limitų. Paskirstant turtą atsižvelgiama į ekonomines ir rinkų prognozes, tam tikrų turto klasių, regionų ar įmonių perspektyvą.
8. Pensijų fondo turtą gali sudaryti:
  - 8.1. perleidžiamieji vertybiniai popieriai ar pinigų rinkos priemonės;
  - 8.2. išleidžiami nauji vertybiniai popieriai:
    - 8.2.1. jeigu emisijos sąlygų apraše yra nustatytas įsipareigojimas įtraukti šiuos vertybinius popierius į prekybą reguliuojamoje rinkoje ir jeigu bus įtraukta į prekybą ne vėliau kaip per vienus metus nuo išleidimo datos;
    - 8.2.2. jeigu įtraukiami į sąrašą bus ne vėliau kaip per vienus metus nuo išleidimo datos ir jei tokia reguliuojama rinka yra nurodyta šio dokumento 9.3 punkte;
  - 8.3. kolektyvinio investavimo subjekto, atitinkančio Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo ir Pensijų kaupimo įstatymo nustatytus reikalavimus, investiciniai vienetai ar akcijos;
  - 8.4. ne ilgiau kaip 12 (dvylika) mėnesių padėti indėliai, kuriuos galima atsiimti pareikalavus, esantys kredito įstaigose, kurių registruota buveinė yra Europos Sąjungos valstybėje narėje arba kitoje valstybėje, kurioje riziką ribojanti priežiūra yra ne mažiau griežta negu Europos Sąjungoje;
  - 8.5. išvestinės finansinės priemonės, kurios naudojamos Pensijų kaupimo įstatymo 21 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka;
  - 8.6. kitos finansinės priemonės, leidžiamos pagal Pensijų kaupimo įstatymą ir Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą.
9. Pensijų fondo turtas investuojamas į prieš tai nurodytas tokias finansines priemones:
  - 9.1. kurios yra įtrauktos į prekybą rinkoje, kuri pagal Finansinių priemonių rinkų įstatymą laikoma reguliuojama ir veikiančia Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje narėje;
  - 9.2. kurios yra įtrauktos į reguliuojamas rinkas, esančias Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje, ir veikiančias pagal nustatytas taisykles;
  - 9.3. kuriomis prekiaujama nors vienoje iš šių Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybių reguliuojamų rinkų:

- 9.3.1. Australijos (Australijos VP birža);
- 9.3.2. Japonijos (Tokijo VP birža);
- 9.3.3. Jungtinių Amerikos Valstijų (Niujorko akcijų birža, NASDAQ VP birža, NYSE Amerikos birža (*NYSE American*), Čikagos pasirinkimo sandorių birža (*Chicago Board Options Exchange*));
- 9.3.4. Kanados (Toronto VP birža);
- 9.3.5. Meksikos (Meksikos VP birža);
- 9.3.6. Naujosios Zelandijos (Naujosios Zelandijos VP birža);
- 9.3.7. Turkijos VP birža (Stambulo VP birža);
- 9.3.8. Šveicarijos VP birža (SIX Šveicarijos birža);
- 9.3.9. Čilės VP birža (Santjago VP birža);
- 9.3.10. Izraelio VP birža (Tel Avivo VP birža);
- 9.3.11.P. Korėjos (Korėjos VP birža).

Prisijungus naujoms valstybėms narėms ar išstojus dabartinėms, taip pat pasikeitus nurodytų VP biržų pavadinimams, atitinkamai gali būti keičiami ir pensijų fondo turto investavimo regionai ir biržos.

10. Bendrovė yra sudariusi pensijų fondo investavimo strategiją atitinkantį lyginamąjį indeksą, kurį naudoja vertindama pensijų fondo finansinius rezultatus. Duomenys apie pensijų fondo ir lyginamojo indekso rezultatus pateikiami Bendrovės veiklos ir finansinės būklės ataskaitose, taip pat skelbiant pensijų fondo finansinius rezultatus. Pensijų fondo lyginamasis indeksas yra skelbiamas www.seb.lt.

Strateginis tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondo turto paskirstymas per visą pensijų fondo veikimo laiką iki planuojamo šio pensijų fondo likvidavimo datos.

..... Galimi rizikingų investicijų dalies nuokrypiai

11. Rizikingus ir mažiau rizikingus aktyvus sudarančių turto klasių proporcijos pagal pensijų fondo strategiją

	Rizikingi aktyvai		Mažiau rizikingi aktyvai					
	RIZIKINGUS AKTYVUS SUDARANČIOS TURTO KLASĖS		MAŽIAU RIZIKINGUS AKTYVUS SUDARANČIOS TURTO KLASĖS					
	Išsivysčiusių šalių akcijos	Besivystančių šalių akcijos	Vyriausybių obligacijos	Investicinio reitingo įmonių obligacijos	Didelio pajamingumo įmonių obligacijos	Fondai, investuojantys į įmonių paskolas	Besivystančių šalių obligacijos vietine valiuta	Besivystančių šalių obligacijos euras ir JAV doleriais
Turto klasę rodantis lyginamasis indeksas	<i>MSCI World Net Total Return EUR Index</i>	<i>MSCI Emerging Markets Daily Net TR EUR</i>	<i>Bloomberg Barclays Euro Treasury 1-10yr A3 or better</i>	<i>Bloomberg Barclays Euro Aggregate Corporate Bond index</i>	<i>Bloomberg Barclay's Global High-Yield (EUR Hedged)</i>	<i>S&P European Leveraged Loan Index</i>	<i>JPM GBI-EM Global Diversified Composite Unhedged EUR</i>	<i>JPM EMBI Global Diversified Hedged EUR</i>
Lyginamojo indekso santrumpa	MSDEWIN	MSDEEEMN	I23257EU	LECPREU	LG40TREH	SPBDEL	JGENVUEG	JPGCHECP

Metai	Strateginis pensijų turto paskirstymas nurodant pasirinktų turto klasių neutralią dalį (proc.)							
2019	49,70 %	8,80 %	21,00 %	13,00 %	3,50 %	2,00 %	1,00 %	1,00 %
2020	45,65 %	8,05 %	21,70 %	16,60 %	2,50 %	1,50 %	1,50 %	2,50 %
2021	41,65 %	7,35 %	19,00 %	23,00 %	3,00 %	1,50 %	1,50 %	3,00 %
2022	37,70 %	6,70 %	22,60 %	24,00 %	3,00 %	1,50 %	1,50 %	3,00 %
2023	33,80 %	6,00 %	25,20 %	25,50 %	3,00 %	1,50 %	1,50 %	3,50 %
2024	30,00 %	5,30 %	29,70 %	25,50 %	3,00 %	1,50 %	1,50 %	3,50 %
2025	26,25 %	4,65 %	34,10 %	25,50 %	3,00 %	1,50 %	1,50 %	3,50 %
2026	22,60 %	4,00 %	38,40 %	25,50 %	3,00 %	1,50 %	1,50 %	3,50 %
2027	19,00 %	3,40 %	42,10 %	26,00 %	3,00 %	1,50 %	1,50 %	3,50 %
2028	15,70 %	2,80 %	44,50 %	26,50 %	3,00 %	1,50 %	2,00 %	4,00 %
2029	15,70 %	2,80 %	44,50 %	26,50 %	3,00 %	1,50 %	2,00 %	4,00 %
2030	15,70 %	2,80 %	44,50 %	26,50 %	3,00 %	1,50 %	2,00 %	4,00 %
2031	15,70 %	2,80 %	44,50 %	26,50 %	3,00 %	1,50 %	2,00 %	4,00 %
2032	15,70 %	2,80 %	44,50 %	26,50 %	3,00 %	1,50 %	2,00 %	4,00 %

12. Rizikingus aktyvus gali sudaryti tokios turto klasės kaip akcijos, žaliavos, privatus kapitalas, rizikos kapitalas, infrastruktūra (investuojant į nuosavybės vertybinius popierius), nekilnojamo turto fondai, aukštos rizikos ribotos rizikos fondai. Mažiau rizikingus aktyvus sudarančios turto klasės gali būti vyriausybių, įmonių obligacijos ir kitokių formų paskolos, įvairios turtu garantuotos obligacijos, pinigai, pinigų rinkos priemonės, infrastruktūra (investuojant į skolos vertybinius popierius), su draudimo rizika susietos finansinės priemonės, žemesnės rizikos ribotos rizikos fondai.

Pensijų fondo investicijų perbalansavimo strategija

13. Tikslinės pensijų fondo dalyvių grupės pensijų fondo turto, skirstomo į rizikingas ir mažiau rizikingas turto klases pagal strategiją, proporcijos kinta kiekvienais metais, kaip pavaizduota diagramoje. Pagal tais metais strategijoje nurodytą lyginamąjį indeksą pensijų fondo investicijos perbalansuojamos metų pradžioje. Bendrovė, atsižvelgiant į rinkų, ekonomikos prognozes gali perbalansavimą atlikti arba pradėti ankstesnių metų pabaigoje ir/ar metų pradžioje. Kiti sprendimai atsižvelgiant į rinkų, ekonomikos prognozes įgyvendinami nuolat, laikantis strategijoje nustatytų nuokrypių ribų.

Rizikos vertinimo metodai ir rizikos valdymo principai

14. Investavimo riziką kelia įvairūs veiksniai, dėl kurių įtakos pensijų fondo turto vertė gali sumažėti arba padidėti. Bendrovė siekia užtikrinti, kad rizika, su kuria susiduria ar gali susidurti pensijų fondas, būtų valdoma nuolat ir neviršytų limitų, nustatytų teisės aktuose bei šioje investavimo strategijoje.

15. Su pensijų fondo investicijomis yra susijusi ši rizika:

- 15.1. *vertybinių popierių (toliau – VP) pasirinkimo ir kainų kitimo rizika*. Tai yra rizika, kad VP kainos gali kisti dėl besikeičiančios situacijos rinkoje ar naujos informacijos apie šiuos VP. Įsigytų VP kainos pokytis gali skirtis nuo prognozuoto kainos pokyčio. Bendrovė, valdydama kainų kitimo riziką, turi teisę naudoti išvestines finansines priemones;
  - 15.2. *turto paskirstymo rizika*. Bendrovė, atsižvelgdama į pasaulio šalių ekonomikos ir įvairių turto klasių augimo perspektyvas, priima sprendimą, kokią pensijų fondo turto dalį skirti akcijų, obligacijų ir kitoms turto klasėms; pensijų fondo turtas, investuojamas į akcijas ar kolektyvinius investavimo subjektus, investuojančius į akcijas, paskirstomas pagal įvairius pasaulio geografinius regionus ir ekonomikos sektorius;
  - 15.3. *palūkanų normų rizika*. Strategijoje nustatyti investavimo objektai, kaip ir daugelis skolos VP, susiję su rizika, kad VP vertė gali sumažėti ar padidėti dėl pakeistų palūkanų normų, t. y. investicijų vertė mažėja didėjant palūkanų normoms ir atvirkščiai – investicijų vertė didėja, kai palūkanų normos mažėja. Valdydama šią riziką, Bendrovė gali naudoti išvestines finansines priemones, kurių vertė kinta kartu su palūkanų normomis, keisti obligacijų dalį pensijų fonde ir vidutinę pensijų fondo obligacijų finansinę trukmę;
  - 15.4. *rinkų ir kredito rizika*. Nors konkretūs VP gali suteikti galimybę gauti didesnę investicijų grąžą negu visa rinka ar susijęs rinkos segmentas, visos rinkos vertė gali sumažėti ar padidėti dėl kintančių palūkanų normų, naujo priežiūros institucijų nustatyto reglamentavimo, pasikeitusių ekonominių sąlygų. VP kreditingumo kokybė priklauso nuo emitento gebėjimo laiku mokėti palūkanas ir suėjus terminui išpirkti obligacijas. Kuo mažesnis emitentui suteiktas kredito reitingas, tuo didesnė rizika, kad emitentas neįvykdys savo įsipareigojimų pensijų fondo dalyviams. VP kreditingumo rizika taip pat priklauso ir nuo banko, laiduojančio už konkrečius skolos VP, finansinio pajėgumo. Valdydama šią riziką, Bendrovė gali naudoti išvestines finansines priemones, kurių vertė kinta kartu su bendrovių kreditingumo kokybe, arba keisti bendrovių skolos VP dalį pensijų fonde;
  - 15.5. *valiutų kursų svyravimų rizika*. Jei investuojama į VP užsienio valiuta, tai, keičiantis valiutos, kuria investuota, kursui euro atžvilgiu, kinta ir investicijų vertė. Bendrovė, valdydama valiutų kursų svyravimo riziką, turi teisę naudoti išvestines finansines priemones;
  - 15.6. *infliacijos (perkamosios galios) rizika*. Infliacijos tempams spartėjant, skolos VP atkarpų ir pagrindinės sumos perkamoji vertė ir kaina paprastai mažėja. Valdydama šią riziką, Bendrovė gali naudotis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, kurių vertė kinta kartu su infliacijos augimo pokyčiu, investuoti į obligacijas, kurių vertė yra susijusi su infliacijos tempais, arba keisti obligacijų dalį pensijų fonde ir vidutinę pensijų fondo obligacijų finansinę trukmę.
16. Pensijų fondo investicijos nėra garantuojamos Indėlių draudimo fondo ar kitos valstybinės garantijų ar draudimo agentūros.
  17. Siekdama geriau valdyti pensijų fondo ar jo dalies riziką, Bendrovė gali investuoti sudarydama šių išvestinių finansinių priemonių sandorius:
    - 17.1. išankstinius sandorius (*forwards*) (išankstinius valiutos, palūkanų normos, akcijų, obligacijų, akcijų indeksų pardavimo ar pirkimo sandorius ir kitus išankstinius sandorius);
    - 17.2. ateities sandorius (*futures*) (valiutos, palūkanų normos, akcijų, obligacijų, akcijų indeksų pardavimo ar pirkimo ateities sandorius ir kitus ateities sandorius);
    - 17.3. palūkanų normos, valiutos, nemokumo rizikos, akcijų ar akcijų indeksų apsiskeitimo sandorius (*swaps*);
    - 17.4. VP, valiutų ar finansinių priemonių pirkimo ar pardavimo pasirinkimo sandorius (*options*);
    - 17.5. kitas išvestines finansines priemones, kaip nustatyta Pensijų kaupimo įstatymo 21 straipsnio 5 dalyje.

Rizikos vertinimo procedūros ir būdai

18. Pensijų fondo atitikimas diversifikavimo reikalavimams tikrinamas kiekvieną fondo vertės skaičiavimo dieną.
19. Bendrovės valdyba sprendžia dėl visų rizikos rūšių valdymo sistemos įdiegimo Bendrovėje. Rizikos valdymas Bendrovėje apima procesus, susijusius su priimtinos rizikos nustatymu, rizikos vertinimu, stebėseną ir ataskaitų teikimu. Vertindama ir valdydama investicijų riziką, Bendrovė atlieka šiuos veiksmus:
  - 19.1. vykdo rodiklių ir kriterijų, atitinkančių pensijų fondo investavimo strategiją ir limitus, kuriuos nustato Bendrovės valdyba, vadovaudamasi teisės aktais, kontrolę;
  - 19.2. lygina pensijų fondo finansinius rezultatus su pensijų fondo lyginamuoju indeksu;
  - 19.3. vykdo investicinių sandorių sandorio šalies kontrolę;

- 19.4. vykdo pensijų fondo investicijų likvidumo kontrolę;
  - 19.5. taiko priemones ir procesus, skirtus operacinei rizikai valdyti.
20. Fondo aktyviosios rizikos įvertinimui apskaičiuojama sekimo paklaida, kuri parodo, kiek fondo rezultatai nukrypsta nuo lyginamojo indekso rezultatų. Siekiama, kad fondo sekimo paklaida neviršytų 7 proc. ribos.

Investavimo strategijos peržiūra ir keitimas

- 21. Nustatytos pensijų fondo investavimo strategijos laikymąsi kontroliuoja Bendrovės rizikos valdymo funkcijas atliekantys darbuotojai.
- 22. Pensijų fondo investavimo strategija, jos įgyvendinimas ir tinkamumas peržiūrimas ir vertinamas ne rečiau kaip vieną kartą per trejus metus.
- 23. Pensijų fondo investavimo strategijos peržiūra gali būti atliekama ir dažniau, jeigu keičiasi prielaidos, kurių pagrindu buvo rengiama investavimo strategija, arba pasirinktos turto klasės nebeatitinka lūkesčių ir tikslų, atsiranda anksčiau į investavimo strategiją neįtrauktų turto klasių ir su jomis susijusių investavimo priemonių, kurios labiau atitinka pensijų kaupimo dalyvių interesus, keičiasi ekonominis ciklas ir pan.
- 24. Sprendimą keisti pensijų fondo investavimo strategiją priima Bendrovės valdyba.
- 25. Bendrovė gali pradėti vykdyti investavimo veiklą, laikydamosi pakeistos pensijų fondo investavimo strategijos, kai gaunamas Lietuvos banko sprendimas neprieštarauti pensijų fondo investavimo strategijos ir /ar nustatytų mokesčių ir atskaitymų iš pensijų turto pakeitimams arba kai iki vertinimo laikotarpio pabaigos Lietuvos bankas nepriima sprendimo prieštarauti pensijų fondo investavimo strategijos ir /ar nustatytų mokesčių ir atskaitymų iš pensijų turto pakeitimams.
- 26. Investavimo strategijos pakeitimai yra laikytini esminiais, kai rizikingų ir mažiau rizikingų aktyvų dalis pensijų fondo strategijoje **keičiama daugiau kaip 5** procentiniais punktais (imtinai).
- 27. Visi pensijų fondo investavimo strategijos pakeitimai turi būti paskelbti Bendrovės interneto svetainėje www.seb.lt/pensiju-fondu-taisykles. Apie esminius pensijų fondo investavimo strategijos pakeitimus dalyviai informuojami asmeniškai raštu (elektroniniu paštu, elektroninių paslaugų teikimo sistema ar paštu) arba kitu būdu (jei tai sutarta su dalyviu sudarytoje pensijų kaupimo sutartyje). Pranešimų išsiuntimas vadovaujantis paskutiniais bendrovės žinomais pensijų fondo dalyvio kontaktiniais duomenimis (pateiktais Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos ar paties dalyvio) laikomas tinkamu pranešimo pateikimu.